Debreczen, 1898. XXV. évfolyam 233. sz. Csütörtök, október 6.

Előfizetési árak:
Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Főpiacz, a városházzal szemben.

Hirdetések:
Egy hasábos petit soronkint 5 krjával számittatnak.

Az ember.

Irta: **dr. Vutkovich Sándor.**

— október 6.

A teremtés koronája és a földi lét legremekebb teremtménye az ember. A tudományra nézve legrégibb probléma. A lélek elfárad, ha itt a földön kutatja a zajos, tarka szinben hullamzó életet.

A régi bölcsek és orvosok igen sokat foglalkoztak az emberrel, mint a kinek lángszelleme évszázadokon át szolgált világitó fáklyaként a gondolkodó emberiségnek.

A természet leköti figyelmünket, a nagy mechanizmus mindig ugyanazon törvények szerint mozog, a nap éppen ugy kel föl, mint évezredekkel ezelőtt, a világtestek ugyanazon szabályszerüséggel mozognak, mint régente.

Az ember születik, szaporodik és meghal. S habár a természettudósok azt állitják, hogy az ember csak kegyelt állat s diadalmaskodó győztes az életnek ősrégi harczában, azért mégis bámulatra méltó fényes és messzeterjedő világot ragyogtat maga körül.

Az idealizmus és materializmus harcza ma is ugy hullámzik mint régente. Lelkesülünk magasztos eszmékért, bámuljuk az erkölcsi világrendet, de leginkább törődünk az anyagi érdekekkel.

Az emberi önteltség szárnycsapkodása immár az egekig ér, mert az önérdek a világ kormányzója.

Az üres fennhéjázó nem válogatja az eszközöket, édes-keveset törődik azzal, ha meg is szeplősiti jellemét, csakhogy emelkedhessék, mig a szerény, önérzetes férfiu inkább rongyban jár s száraz kenyeret eszik, semhogy a játszi szerencse mosolygásáért és a földi kincsekért oda vetné emberi lényének tiszta méltóságát.

A szolgai hizelgés, bókolás és hajlongás mindinkább elharapódzik. A férfias jellem visszavonul és akarva — nem akarva, kénytelen helyet adni a szájas szóvitézeknek.

A csuszás mászás üli most diadalát, az erkölcsi gyávaság szomoru képe tárul elénk mindenünnen.

A kegyhajhászó mámorban uszik, az önérzetes férfiu magasztos öntudatból táplálkozik.

Csalfa fényben uszik a társadalom. A nagyokat szemtelen hizelgéssel övezik. A megvásárlott erény hősei gondtalanul csapongnak s a szemfényvesztőt tündér álmak, arany élvezetek repdesik körül.

A törpe lelkek gyáva bámulókra akadnak, kik vakságukban vesztegelnek s szájtátva hallgatnak.

A társadalom jobb eleme busan, lehorgasztott fővel vonul vissza s nem mer a megrögzött balitéletek ellen sikra szállni s csak gyáva panaszokban tör ki.

Pedig hát milyen sokat tehetne a bátor fellépés; mily sokat tehetne a vállvetett szövetkezés!

A társadalomnak egészséges irányt adni erkölcsi és hazafias kötelesség.

A társadalmat egészséges elvekkel kell megtölteni.

Leghathatósabb tényezők: az okszerü nevelés, a közerkölcsiség emelése, az erkölcs nemesitő irodalom terjesztése, a prostitutió ellensulyozása, az iszákosság és kártyázás korlátozása, az uzsorának kérlelhetetlenül szigoru büntetése, a fényüzés megvetése s a nők keresetképességének emelése stb.

TÁRCZA.

Az ispán.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti tárczája. —

Irta: **Huszár Amália.**

Rémült asszonyi kiáltásra ébredt fel Bánóczy József kir. tanácsos. A lelke mélyéig hatott az a kiáltás; ugy a hogy volt, rohant a hang felé: egyenesen a lánya szobájába. Azt hitte annak van valami baja: valami rendkivül nagy baja. Pedig a szőnyeges, drapériás kis lányszobában csak a feleségét találta, a mint sirva borult a leánya üres gyüretlen ágyára. A mennyezetes, függönyös ágy is olyan keservesen nyöszörgött — siratta édes terhét, eltünt kis lakóját. Az pedig Isten tudja, hol járt már azóta!? . .

*

A vörös tornyu ispánlakba uj élet költözött. Feleséget hozott az Ispán az egyszerü kis falusi lakásba. Megmutatta, hogy hiába kicsinyelték, hiába kosarazták ki, Bánóczy Magda mégis az övé lett, az ő dédelgetett, imádott felesége.

De szerette is az a hatalmas nagy ember azt a szépséges asszonykát! Szerette már csak azért is, mert odahagyta érte az övéit. A falu népe akárhányszor láthatta, a mint együtt bolyongtak a pirosló alkonyatban, réteken, mezőkön. — Szerelmesen, boldogan, mint két turbékoló galamb. Sőt néha-néha az is megtörtént, hogy ha a filligrán teremtés nagyon elfáradt a hosszu bolyongásban, a Herkules termetü, Herkules erejü ember karjaiba vette s ugy vitte haza, mint az édes anya elfáradt álmos gyermekét. A pirosló alkonyat lassankint homálylyá változott, nem látták őket az emberek. De ha az egész falu látta volna is, meg nem botránkozik rajta senki. A báró kisasszonytól kezdve az utolsó gyerekcselédig mindenki szerette őket. Különösen pedig az asszonyt. Senki se tudta, honnan jött, senki se tudta kicsoda, de olyan jó volt, olyan áldott, szelid, ugy megértette a mások szenvedését! Hozzá vitte bujat-bajat az egész falu. Mindenki tudta, hogy sok fájó könyet törölt le már áldott fehér keze. De azt is elismerte minden teremtett lélek, hogy a legfájóbbat, legégőbbet akkor törölte le, mikor egy szegény beteges cselédasszonynak — kinek az urát a bólingató hüs akáczok alá tették — a serdülő kis leányát magához vette. Kimosdatta, felruházta s lassankint mindenre megtanitotta, a mint csak munkának neveznek, a mit csak ő is nemrég tanult meg ott a gazdaságban. Legyen belőle valami, ha felnő! Aldotta is érte a falunépe, a béresasszonyok, a cselédek!

*

Vadkenderből sohase lesz szép fehéritett vászon s tarka pillangóból sohase lesz dolgos méhe. Rozi, az ispánné dédelgetett cselédje sem a dolgos méhek közé tartozott, de még csak ahhoz a piczinyke lénye állathoz sem hasonlitott, a melyik a föld porában ezrével munkálkodik s egész kis háztartást viszen.

Ő reá nemcsak hogy háztartást, de semmiféle munkát nem lehetett bizni. — Egyáltalán nem igyekezett meghálálni az ispánné nagy jóságát — hüségtelen, dologtalan, léha volt, azon örült, ha a jóltevőjét valamikép megcsalhatta.

Hiába tanitotta, hiába intette az ispánné, a leány napról-napra rosszabb, lustább lett! Csak az öltözködésre nem volt lusta — mindig azon járt az esze. Vajjon kinek csinositotta magát a kis pusztai virág? Talán valamelyik kisbéresre, vagy kocsislegényre vetette a szemét? Ó nem! A rózsás arczu, csinos paraszt leány az ispánt szerette!

*

Szárnyon jár a rossz hir, a jó alig ballag! Hire járt a faluban, hogy az ispán megverte a feleségét, a ki olyan jóságos, olyan szelid, olyan szép! Szörnyüködés támadt a cselédasszonyok, béresek között; találgatták, vajjon miért tette? Szájról-szájra adták az ujságot egymás között nagy titokban, mégis eljutott a kastélyba,

A Ferencz József keserüviz világszerte ismert jó hirnevét kitünő minőségének köszönheti, minek következtében a földgömb minden részén, még a kisebb helyeken is, most már található és árusitva lesz. **A Ferencz József keserüvizből** mint rendszeres adag egy boros pohárral reggel éhgyomorra véve elégséges.

Legtöbbet azonban mégis az iskola és egyház tehetnek. Ezek hivatvák első sorban arra, hogy az ifjuságban korán keltsék fel a takarékosság és munka erényeit.

A romlásnak csak czélszerü intézkedésekkel vethetünk véget, a társadalmi bajokat csak akkor gyógyithatjuk meg gyökeresen, ha a kora ifjuságba nyulunk.

A társadalom erkölcsi jólétének alapja a nevelés, melynek áldásos sikere a családi neveléstől függ. Ennek hatása az egész életünkre kihat.

Amit azonban a házi neveléssel nem érhetünk el, azt az iskolai neveléssel törekedjünk pótolni.

Az iskolai nevelés terjedjen ki az ész müvelésén kivül a szív nemesitésére is. A jó tanárnak ezer módja és alkalma van arra, hogy a tanitványokban érdeklődést keltsen a morál, a tudomány, a hazafiság stb. iránt, szóval ő van arra hivatva, hogy jeles ifjakat adjon e hazának.

— **A Reichsrath ülése.** A Reichsrath ülését tizenkettedfél órakor nyitja meg Fuchs elnök. Valamennyi miniszter jelen van.

Az elnök bejelenti, hogy a Ház elnöksége ma kihallgatáson volt ő felségénél, hogy a császárné elhunyta alkalmából kifejezze a Ház részvétét. Az uralkodó megbizta az elnökséget, hogy a Háznak legforróbb köszönetét fejezze ki. A beérkezett ügydarabok között van a miniszterelnök átirata a kereskedelmi miniszter fölmentéséről. A pénzügyminiszter fölmentéséről. A pénzügyminszter bemutatja a konzuláris illetékek szabályozásáról szóló törvényjavaslatot.

A Ház áttér a napirendre, vagyis a Magyarországgal való kiegyezés első olvasására.

Roser dr. hangoztatja, hogy immár a negyedik kiegyezés tárgyalásában vesz részt és sajnálja, hogy most olyan rossz kiegyezés van előtte, a mely a parasztságot és a munkásosztályt megkárositja. — Jobb lett volna annak idején állandó kulcsot megállapitani, mint évtizedről-évtizedre uj tárgyalást kezdeni. Badeni a nyelvrendeletek kedvéért minden engedményben részesitette Magyarországot, a miért Magyarország kvótáját emelni kellett volna. Magyarország azonban megtagadja ezt és kedvezőtlen gazdasági helyzetére hivatkozik. A szóló számokkal igyekszik bebizonyitani, hogy Magyarország közgazdaságilag tetemesen fejlődött. Rámutat az előnyökre, a melyek Magyarországra nézve a nyolczvan milliós államadósság visszafizetéséből, a bank uj szervezetéből és a restitucziókból származnak. Panaszkodik a czukor-, sör- és szeszadó emelése miatt, a tél éppen a szegény lakosságot sujtja. Épp ugy megdrágitja a nyersolaj vámjának fölemelése a szegény nép világitását és csak Galicziának válik hasznára. Azután az árlési forgalom megszüntetésének szükségességéről beszél s végül fejtegetései értelmében két határozati javaslatot nyujt be, a melyekben azt inditványozza, hogy a Ház foglaljon állást a petróleum-vám és a söradó felemelése ellen.

Schlesinger beszélni kezd. Az ülés tovább tart.

—

— **A főrendiház ülése.** A főrendiház ma ülést tartott, melyben az elnök bejelentette, hogy a Ház Elnökségénél gyüjtő ivet tett le az Erzsébet királyné szobrára való adakozásra. Majd megemlékezik a képviselőháztól dicsőült Erzsébet királyné emlékének törvénybe iktatásáról szóló törvényjavaslat beérkeztéről, melyet *Cziráky* Antal gróf olvasott fel. A főrendek általánosságban és részleteiben is egyhangulag elfogadták e törvényjavaslatot. Végül bejelentette az elnök, hogy a király névnapja alkalmából tolmácsoltatta ő Felsége szine előtt a főrendek hódolatteljes üdvkivánatait.

TÁVIRATOK.

— *A Debreczeni Ellenőr* saját tudósitójától. —

Az Erzsébet-szeretetház.

Békés-Csaba, október 5. Zsilinszky Mihály államtitkár a csabai nők megbivására a csabai nőegylet rendkivüli gyülésén vasárnap Erzsébet királyasszonyról emlékbeszédet mond a városházán. A csabai nőegylet kérelemmel fordult Ő felségéhez, engedje meg, hogy az egyesület által emelendő menházat a királyné emlékezetére Erzsébet-szeretetháznak nevezhessék el.

Halálos végü elgázolás.

Budapest, október 6. Ma a zugligeti uton a Körös-major mellett egy öreg ember a villamos vasut elé került a mely annyira összezuzta, hogy mire a Szent-János kórházba vitték, meghalt. Az illető 70—75 éves koldus, a ki valószinüleg maga ment a halálba, mert egy közeli pálinkamérésből azzal a kijelentéssel, távozott, hogy megunta az életét s elemészti magát. A bonczoló intézetbe szállitották.

---

mégis eljutott a báró kisasszony fülébe. Tudja a jó Isten, ugy megfájult a szive, amint hallotta! S a mit a főuri leány eddig nem akart megtenni, most lassankint emlékezni kezdett. Az az előkelő pesti nevelőintézet jutott eszébe, a hol együtt ábránkoztak, együtt szőtték a jövő csalogató tarka képeit egy szép halavány leánykával, a kit ugy szeretett, mintha csak testvére lett volna, a kit Bánóczy Magdának hivtak s a ki olyan nagyon hasonlitott ehhez az egyszerü falusi asszonykához. Hát igy váltja be az élet az ábrándokat? Azokat a felséges ragyogó ábrándokat?

Jóformán maga sem tudta, hogyan történt, de egyszerre csak az ispán-lakban találta magát. Alig tudta könyeit visszatartani, mikor meglátta a szomoru teremtést, kinek arczán kővé vált a bánat. Szeretettel ölelte magához és gyöngéden beszélt hozzá, — ugy, mint régen! Biztatta, kérte, hogy mondjon el mindent, a mi a szivén fekszik! Talán megenyhül tőle!?

Lassan, nehezen, jött ki szegény asszony ajakán a felelet, a hang, mintha csak a halálitéletet szótagolta volna. Restelte is nagyon, hogy fájó titkán tul kell adni. Szégyenkezve, halkan beszélt, néhanéha körülnézett, nem hallja e valaki? S megtudta a bárókisasszony, hogy ezt a szép, szomoru asszonyt egy közönséges csuf homoki vipera marta meg, az, a kit keblén melengetett, az, akit házába fogadott. Annak a marása fáj olyan nagyon. A miatt fordult el tőle az ura is, a miatt emelte föl reá kezét, azt a kezet, amely azelőtt csak szerelemmel karolta át.

Künn erős zivatar kerekedett. Nehéz sötét fellegek gyültek az égre. Köröskörül be volt borulva, éppen, mint annak a lelke, a ki szégyenkezve beszélt szenvedéséről, bánatról, megaláztatásról. Elmondott mindent. Azt is, hogy az ura elkergetéssel fenyegette, ha Rozival nem jól bánik. Mindig remegőbb, mindig csuklóbb lett a hangja, utoljára sirásba veszett. A bárókisasszony is azon vette észre, hogy egyik nehéz könycsepp a másik után pereg finom fehér ruhájára. Nehány percz mulva együtt sirtak, együtt zokogtak az egyszerü alacsony födél alatt, egymásra borulva, éppen ugy, mintha még mindig a nevelőintézet magas büszke falai között volnának!

Csöndes zokogásukból szinte kihallatszott: hát igy váltja be az élet az ábrándokat? Azokat a felséges, ragyogó leányálmokat? . . .

Mikor pedig elcsendesedett a vihar s a főuri leány visszatért a kastélyba magához hivatta az ispánt. Már akkor szigoru méltóságos hideg volt. Nagyon is éreztette vele, hogy rangkülömbség van közöttük. Nem volt hosszu az audenczia! Csak tudtára adta, hogy ha nem hagy békét annak a fehéreselédnek és a hüséges feleségét csak egy ujjal is durván érinti, mehet, amerre tetszik!

*

Titokzatos arczu öreg béres jött az ispánnéhoz. Szegény asszony majd elájult attól a hirtől, a mit hozott. Alig volt ereje megvárni, mig az öreg paraszt kifordul az ajtón, akkor aztán ugy sirt, ugy zokogott, mintha az élete összes keserüségét most akarta volna elsiratni.

Eszébe jutott a kicsi lány szobája, a függönyök drapériás kis paradicsom, a mit főleserélt ezért a nyomorult fedélért, az árva menyecskés ágy és az ágyra borulva édes anyja. Hallotta az anyja zokogását, a mint hivja vissza, a mint várja vissza bocsánattal szeretettel. Várja azóta is napról-napra. Almatlan hosszu éjszakákon, mikor olyan soká, olyan nagyon soká virrad fel a nappal, ezerszer is elgondolja szegény öreg asszony: „Talán holnap! Vagy holnap után! Ha megtörve is, ha csalódva is, csak jönne, jönne vissza megint, hogy megint a ház áldása szemefénye bolgogsága legyen! Ugy sincsen senkije, mióta azt a virágokkal boritott szürke érczkoporsót kikisérte a temetőbe és felvette azt a sarkig érő fekete fátyolt. Az özvegyit. — Vajjon hiába vár e? Vagy egyszer csakugyan betoppan az ő édes leánya?...

A nap utolsó bibor sugarai bearanyozzák a mezőt, a rétet. Esti imára kondul a harang. Szegény siró asszonynak eszébe jut ujra, a mit az öreg paraszt mondott, elindul a rétek, szántóföldek felé. Egyedül. A saját szemeivel akarja látni, a mint az ő édes ura, a kit még most is olyan nagyon, nagyon szeret, egy léha cselédleánynyal enyeleg az uton!

Valami szénagyüjtő mellé huzódott s onnan látta meg az urát a leánynyal. Szerelmesen boldogan jöttek, mint két turbékoló galamb. Piros volt a leány arcza, azé, aki lesben állott, olyan fehér, mint a halottaké. Mind a szivére tódult a vér. Valósággal megijedt. Mikor pedig a boszszuló Herkules észrevette s iszonyu dühvel rontott feléje, ösztönszerüleg futni kezdett. Futott, a hogy csak gyönge lábai birták. A dühös furia azonban mégis lépten-nyomon utólérte. S ahányszor utólérte, a roskadozó gyönge asszony minden éles fájdalmat érzett olyanformát, mintha lovagló korbácscsal ütöttek volna rajta végig.

Egy óra mulva már tudta, hogy elbocsátották. Csak az aratás végéig ma-

Válasz a D. H.-nak.

Komjáthy János szinigazgató a Debreczeni Hirlap tegnap megjelent közleményére a következő választ küldte be lapunkhoz:

Igen Tisztelt Szerkesztő Ur!

Kegyeskedjék becses lapjában alábbi soraimnak helyt adni:

A „Debreczeni Hirlap“ tegnapi száma kedves magyarázattal kiséri azon tettemet, hogy én a „szinügyi bizottság tagjait tájékoztatni ohajtottam egy szinigazgató véleményéről, az uj szerződési tervezetet illetőleg.“ Ez kötelességem volt, egy szinház-igazgató azt hiszem kell, hogy a szinészet érdekeit képviselje. Arra nézve akarom csak megnyugtatni a Debreczeni Hirlapnál levő jó barátaimat (komolyan értem), hogy azért készült el csak kilencz példányban az a levél, mert nem volt rá több idő. Én 26-án délben elutaztam, — a gyülés keddre volt kitüzve — a 26-án délelőtt bérelni jövők tanui voltak, hogy én egy fiatalembernek diktáltam. Elutazásom előtt megbiztam a kellő számban leendő lemásolással és kézbesitéssel, de nem készült el vele. Hogy pedig mennyire tévedés az, hogy én csak azoknak küld tem el, kiknek jóindulatáról megvoltam győződve, bizonyitja az a kétségtelen tény, hogy Zádor Lajos és Szent Királyi Tivadar urak nem kaptak, pedig ez urak jóindulatát is hálásan tapasztaltam. (Bocsánatot kérek tőlük, hogy nevüket ily értéktelen levélkében megemlitem.) A szinházi bizottság jól tudja, mit tesz és nem szorul sem az én sem, a mások tanácsaira.

Debreczen, 1898. október 5.

Kiváló tisztelettel

Komjáthy János.

Gyászrovat.

† **A nyomdászok gyásza.** A debreczeni nyomdász-kart gyász érte, egyik derék tagja *Nagy* István, mint részvéttel értesülünk, fiatalon, alig 31 éves korában elhunyt. A boldogult huzamosabb ideig törekvő tagja volt a Csokonai-nyomda és kiadó részvénytársaságnak. Özvegyet és két gyermeket hagyott hátra. Végtisztességtételén a debreczeni nyomdász kar képviselve lesz. A derék nyomdász elhunytáról részvéttel vettük a következő gyászjelentést:

„A Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság személyzete a legmélyebb fájdalomérzettel tudatja, szeretett szaktársuknak Nagy István betüszedőnek f. 1898. évi október hó 5-én déli 12 órakor, élete 31-ik évében hosszas szenvedés után bekövetkezett csendes elhunytát. A megboldogult hült tetemei folyó hó 7-én d. u. 2 órakor fognak Árpád tér (Homok-utcza) 21. számu háztól az ev. ref. kis templomban tartandó rövid ima után a Kossuth-utczai ev. ref. sirkertbe örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételre az elhunyt szaktársai, jó barátai és ismerősei tisztelettel meghivatnak. Debreczen, október 5. Legyen csendes siri álma!“

Előfizetési felhivás.

A Debreczeni Ellenőr, mely huszonöt év óta szolgálja lankadatlan buzgósággal a liberálizmus ügyét és egy pillanatra sem tért le arról az utról, mely az igazi szabadelvüség utja, a jövőben is ezen a mesgyén halad, mert tudja, hogy csakis a szabadelvü eszmék szeretete teheti nagygyá hazánkat és nemzetünket.

Huszonötéves mult van a hátunk mögött s az a zászló, melyet huszonöt év előtt felvettünk, most is oly tiszta, mint akkor, midőn azt lapunk megindításakor kibontottuk.

És most, midőn ez uj évnegyedben lapunk tisztelt olvasóközönségét arra kérjük, hogy becsületes munkánkban szellemi és anyagi támogatásban részesitsen, egyben igérjük, hogy a modern hirlapirás minden szellemi erejével és teknikai eszközével arra fogunk törekedni, hogy olvasóink pártolását meghálálhassuk.

Tudjuk és érezzük, hogy a jó lap szerkesztéséhez nem elég egy szerkesztőség ereje, a közönség jóakaratu támogatása föltétlenül szükséges. Ezt kérjük mi továbbra is a mi jó közönségünktől, mely lapunkat immár huszonöt év óta tünteti ki bizalmával és szeretetével.

Ezért mi viszont elkövetjük a tőlünk telhetőt. Komoly, tárgyilagos közleményeinkből ki van zárva minden, ami arra szolgálna, hogy a valóság rovására pillanatnyi feltünést okozzon. Irodalmi szinvonalon álló czikkeinkben és tudósitásainkban a szépet az igazat, a jót keressük, de gondoskodunk arról, hogy ugy sürgöny, mint helybeli hireink kielégitsék az igényeket.

---

radhat. Rozit pedig kitiltották a tanyából. A ki bemeri fogadni éjjeli szállásra vagy csak egy darab szegényes fekete kenyeret ad neki könyörületből, szánalomból, hogy el ne veszszen, el ne pusztuljen éhen, az is nyakába veheti a koldustarisznyát, az is mehet utána!

Ugy látszik szegény beteg asszonykának sem volt többé mit beszélni az urával. Mire a dühös furia hazakerült, a feleségét már nem találta otthon. Még csak egy sort sem még csak egy levélkét sem. Egy szelid arczu ősz matrónához pedig nemsokára egy csalódott kétségbeesett, testben-lélekben összetört asszonyka érkezett. Akár mindjárt ágyba is fektetheti, akár mindjárt be is foghatja a szemeit! A mennyezetes függönyös ágy is is alig ismer rá régi lakójára. Nem olyan csöndes, nem olyan nyugodt mint azelőtt. Alvásközben ugy csapkod széjjel, mint a kinek szörnyü lázas álmai vannak, vagy mint egy halálos beteg. Szegény szegény beteg asszony! Talán meggyógyulna, ha az ő édes rossz ura végigsimitaná élettelen fakó arczát annyi szeretettel, annyi gyöngédséggel, mint egykor régen!....

*

Bólintgatnak az aranyfejü csillogó kalászok, amint ringatja őket a reggeli szellő. Az ispánnak nincs nyugta a béresei, napszámosai között. Nem tud örülni a telt kalászoknak, nem tudja élvezni a pacsirta énekét. Nem is hallja. Másutt jár a lelke, másutt jár a gondolata. Valahol az égető pusztai napsugártól összerepedezett forró országuton ringó termetü rózsás arczu csinos parasztleány halad. Kiüzték a falujából. Kő, tövis megvérzi a lábait, cserépdarab, üvegdarab minduntalan talpába megy, ha fáj is, ha ég is, nem fordulhat vissza. Vajjon hová, merre viszi czéltalan utját? Lesz-e egy tenyérnyi hely, hova faradt fejét lehajtsa?

Azon a leányon jár az esze, a gondolata avval van tele a szive-lelke. Kutat a saját lelkében, vajjon hát a feleségét szerette e valaha? S ha nem szerette, miért hozta el olyan nagy titokban, mint egy mámoros szerelmes? Lehet, hogy daczból, mert nem akarták neki adni! Lehet, hogy akkor szerette is! De most mégis ugy érzi, hogy nem érzi, hogy nem szeretett mást soha életében. Csak azt a leányt, azt az egyet, a kit elraboltak, elüldöztek tőle. Pedig nem tud, nem bir, nem is akar a nélkül a leány nélkül élni. Inkább a halált százszor inkább!

Bólintgatnak az aranyfejü csillogó kalászok. Forrón tüz a nap a szomjas földre. Felleg sehol sem mutatkozik; épen aratókra való az idő. Csakugy dül a rend a fényes kaszák után, a marokszedő lányok ugyancsak igyekezzenek, hogy el ne maradjanak a kaszásoktól!

Az ispán nem lát, nem hall mindezekből semmit. Csak a saját nagy veszteségét erzi.

Csak azt érzi, hogy mindent veszitett egyszerre. Családi tüzhelyet, állást, meg azt, a ki legdrágább volt, a szivének, azt a leányt.

A felesége is eszébe jutott talán. Ha haza megy az sincs, aki egy jó estét mondjon, vagy feltálalja a vacsorát.

Egy pillanatra megfordul a fejében, hogy jó volna ennek az állapotnak végét vetni! Beteg a teste, beteg a lelke, olyan jó volna megpihenni! Gyógyulást ugysem hozhat az, akiért még édes kivánatos lenne az élet! Annak nem szabad se a faluba, se a földekre jönni.

A milyen dühösek rá a béresek még ráuszitanák a nagy fehér juhászkutyákat.

Pedig érzi, hogy meggyógyulna, ha az a szép élő piros pipacs végig simitaná forró homlokát, végigcsókolná szikkadt, szomjas ajkait olyan forrón, olyan szerelmesen, mint azelőtt a réten!

*

Mély öblös sir tátong s éhesen várja lakóját a vöröstornyai hüs temetőben.

Szomoruan szól a falubeli öreg harang. A parasztok, béresek ünneplőben vannak. Szünetel a munka, szünetel a sürgő élet, az aratók jókedvü lármája is elhallgatott.

Megilletődve csendesen gyülekeznek az ispán udvarán, nem ugy mint máskor, mikor fizetésre gyültek össze.

Ódabenn a tiszta szobában egyszerü fekete ravatalon hatalmas férfialak fekszik. Virág nem ékesiti azt a ravatalt, könny nem hullik arra a koporsója. Senki se siratja, senki se siratja, senki sincsen körülötte.

Bizony, bizony senki sem ösmerne rá benne arra a széles vállu Herkulesre, a ki nemrég egy halálra ijedt asszonykát korbácsolt, vert végig a falun. Most olyan halványan, olyan békésen fekszik a koporsóban, mintha a leggyöngédebb, legáldottabb kéz fogta volna be haldokló szemeit! Pedig a nagy perczben senki sem volt mellette. Az sem, akit ugy óhajtott, ugy szeretett!

— — — — — — — — — —

Egyszerü fekete koporsót hoznak ki az ispán udvarára. A tiszteletes ur megáldja, azután elindulnak vele a hüs temető felé, a hol öblös tátongó sir éhesen várja lakóját. Könny nem öntözi, virág nem borul arra a koporsóra.

En Istenem, pedig mennyi van a réten!

Szüret.

Má érdemes biró uram járálja ki a vármegyén a szüretet, mert nem győzöm az őrzést: igy állit be a sánta Szakó János a községbirájához, a ki megjegyzendő, hogy üres óráiban koldus biró a harmadik faluban.

Naszály község bölcs hegyelőljárósága gondolkodván akként, hogy még sem lophat annyit a pásztor ha idegen helyről szegődik, mintha falubeli.

De hogy nem birja, de hogy nem birja János! szól a biró, hiszen nem érett még a szőlő szeme.

Nem-e? hászen a mi azt illeti a kanberki dülőben még rá érne egy két napot, de ott az ebgondolta hajlásba meg a mókus völgybe egy tapadó méz már a szőlő, osztán az a sok féreg seregély ugy ellepi a hegyet mint a légy a czukros tányért.

No majd délután a közgyámmal meg a hegybiróval megkerüljük a hegyet aztán majd meglátjuk, hogy mint lesz.

Meg ha meg nem sértem a tisztelt biró urat. még volna egy kérésem ha meg nem vetné, de hát tetszik tudni én 64 éves becsületes ember vagyok hát nem akarom, hogy hiba essék abba a mit rám biztak. Hát aztán mi lenne az? Tetszik tudni biró uram, ezek a gyehenna tüzire való ebek a falu végéről ugy járnak a begyre, mintha csak ott osztogatnák nekik a kommencziót, hát már azokkal csakugyan nem tom micsináljak, mert evvel a kölyök puskával — és kihuzza az ingéből a rozsdás pisztolyt — nem lehet ám rájuk ijeszteni.

Szakó János sem a kutyákra gondolt mikor puskát kért a birótól, hanem nagyon bosszantotta annak a sok nyulnak a látása, amelyek a hajnali órákban ott baktattak a liceum keritésen keresztül.

De már ezt nem igérte meg a biró uram, mert hát a Naszályi határban a vadászbérlő a főszolgabiró ur, aki nem engedi meg a csőszöknek a fegyvertartást, igy hát Szakó János elhatározta magában, hogy majd megdrótozza akkor ha lőni le nem lőheti őket, a jövő évi becsületre már ugy sem számit, mert vagy meg hal, vagy csak akad még hegy a másik falu határában is.

Azt azonban nemcsak a biró és hegybiró, de még a megfontolást képviselő közgyám is belátta, hogy a szüretnek megkell lenni, mert különben sok kár esik a termésben.

A főszolgabiró ur miután Naszály község a képviselőválasztásokkor mindig négy községet számit, mert vagy haza gunyolják, vagy haza verik a néppárti tótfalukat, hát saját szakállára megengedi, hogy holnap kezdhetik a szüretet.

Már délután két órakor a kis biró dobolva járja be a falut, hogy lehet szüretelni.

Alig van ház, amelyből csirke, malacz, vagy báránysirás ne halatszanék, a kis zsidó bótot majd szét szedik czukorért, apró szőllőért, ki mákért, no meg anslagért.

Lázas sietséggel készül a friss kenyér, a mákos kalács, a turós és almásbéles, az udvar hátuljából kiabálnak az asszonyok az utczán járókra.

Komám uram aztán betekintsenek ám hozzánk holnap egy kis beszélgetésre.

— Köszönjük a szivesen látását, viszonzásképpen majd megcselekedjük.

A szőllő pajtákból a hordómosás tompa dübörgése hangzik ki s mielőtt az esti sötétség reá borulna a hegyre, a szőllősgazdák még egyszer körüljárják a szőlőiket s vagy örömmel mondják:

— Hej nem tom, elég lesz e az edény?

Vagy lehangolva mormogják:

— Alighanem sok hordót készittettem, pedig de ránk férne egy kis termés, de hát ha a jó Isten nem adott többet, ki tehet róla.

Reggel minden pajta kéményéből az égfelé száll a kékes füst, megnépesedik a hegy, a gyerekek szája már kora reggel olyan maszatos, hogy az anyjuk alig győzi mosdatni őket, a pufók Pisti gyerek már elis aludt a pajta tornáczán és az őszi legyek ott lakmároznak a szája köré tapadt szőllő édességen, sőt néha egy-egy darázs is megizleli, hogy melyik szőlő izlett legjobban a Pistikának, szegényke, ha tudná, hogy darázs sétál a szája körül, mekkorát sikitana.

De igy csak akkor riad fel, mikor egy falusi malacz banda rázenditi felette a nótát, hogy:

A naszályi piaczon
Kis angyalom.
Almát árul egy asszony,
Kis angyalom.

A Pistikának rögtön kimegy a szeméből az álom és az egész hegy szedői ajkáról hangzik a kis angyalom.

Mig egyszer csak elnémul az egész vidék jeléül annak, hogy a szüretelők belemártották kanalukat a gulyáshusba vagy a jó juhusos kásába.

Este azután elkezdődik a vándorlás egyik pajtából a másikba és mig vigan csergedez a présből az édes szőlő lé, vidáman ütődnek össze a poharak és rzendül a dal:

Drága kincsem galambocskám
Csikóbőrös kulacsocskám.

S igy tart ez éjfél utánig, amikor a prés csepegése elálmositja a szüretelőket és végig nyujtóznak a padlón elteritett sarjun.

És alig hallható hangon mondanak egymásnak.

Jó éjszakát

Fittler Jenő.

SZINHÁZ.

* **Sötét van, nem látni.** Ez a panasz járja most a szinházunkban. Felvonásközben is, de különösen előadás alatt oly sötét van, hogy a távolabb ülők alakjai árnyaknak látszanak. Vegyük most e bajhoz, hogy a földszinten a két első széksort a tatarozáskor annyira mélyitették, hogy a szereplők közül a sugár növésü *Odry* a mellétől látható, mig a kis Rubosnak csak a két szeme villog elő. Gyakran megtörténik, hogy érdekesebb jeleneteknél az első sorban ülők felállnak, a többi padban ülők bosszuságára. A mérnöki hivataltól sürgős intézkedést vár a szinházlátogató közönség.

Legujabb.

— A „Debreczeni Ellenőr" eredeti távirata. —

Kemény Endre b. meghalt.

Nagy Enyed, október 6. *Kemény* Endre báró maros-ujvári országgyülési képviselő meghalt.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak sürgetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára irni, ha lehet porzó nélkül!

A debreczeni kir. járásbiróság szóbeli kerseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

—

1898. október 6.

A nagy idők már rég elmultak ugyan, de azért még
Vértanuk emlékét őrzi a szent kegyelet;
Őrzi mivel nagygyá sok vértanu tette hazánkat,
Példájuk buzdit 's tettre heviti szivünk!

Nemes Kálmán.

Szüret.

A lombhulláskor vigaszunkra
Eljön a vig szüret megint,
Lesz már, ami fölmelegitsen,
Ha kissé hüsebb szél legyint.
A szőlős-kertek vigan vannak,
Aki most busul mind bohó,
Egy jelszavunk legyen szüretkor:
A dáridó, a dáridó.

A világ kezd már szörnyen kopni,
Megavult, ócska, szintelen,
Borzasztó sok az ember gondja,
A bánat is töméntelen.
Könnyitsünk hát bus sziveinken,
Lobbanjon fel a régi láng,
Álljon elő egy pillanatra
A régi, boldog, jó világ!

Hajh! régen, amikor Tokajnak
Nektárt adott a vesszeje,
Hányszor borult égi mámorba
Az ember gondterhelt feje.
A durranó hangos mozsártól
Visszhangzottak a völgy s hegyek,
Jó bort ivott a magyar ember,
Nem holmi vinkót, rossz levet.

Most a homok táplál bennünket,
De azért jó a drága nedv
Ki nagy szükségben meg nem issza,
Az — Istenemre — nagy balek.
A gondot csak a bor gyógyitja
És erre a szüret mi jó!
Szüreteljünk hát vig kedélylyel:
Éljen a jókedv, dáridó!!

Adieu Bandi.

— **Gyász-istentisztelet az aradi vértanuk emlékéért.** Az aradi 13 vértanu kivégzésének emlékezetére ma reggel 9 órakor a róm. kath. templomban gyászistentiszteletet tartottak. A templom előkelő közönséggel telt meg. A szentély csarnokában fel volt állitva katafalka, melynek oldalfalán a 13 vértanu festett mellképe volt feltéve. Körülötte délszaki növényeket és pálmákat halmoztak el. A gyászistentiszteleten ott a 13 egyenruhás honvéd, tépett zászlójukkal, ott voltak továbbá a r. kath. iskolák leány- és fi-növendékei. A gyászistentiszteleten dr. *Wolafka* Nándor vál. püspök végezte *Molnár* Kálmán, *Hammernyik* Sándor, *Kampel* árvaházi h. felügyelő és *Kovács* József lelkészek segédlete mellett. Az istentisztelet alatt a városi dalegylet gyászdalokat énekelt. A szertartás végeztével ünnepélyes jelenet következett. A templomban jelen volt közönség elénekelte a Hymnuszt s ezzel a gyászünnepély véget ért.

— **Királyi temetés.** A belügyminiszter ma leirt *Simonffy* Imre kir. tan. polgármesterhez, melyben jelzi, hogy b. e. Béla magyar király temetése f. hó 21-én lesz Budapesten. Ezen alkalomra felhivja a törvényhatóságot, hogy nyilatkozzék, vajjon részt óhajt-e venni a királyi temetésen? A küldöttség — tekintettel a hely szükére — csak nehány tagból fog állani s a tanács e kérdésben legközelebbi ülésében határoz.

— **Harangozás**. Az ev. ref. presbyterium határozata szerint márczius 15-től reggel 7 órakor és d. u. 3 órakor, október 6 tól — márczius 15-ig reggel 8 órakor és d. u. 2 órakor fognak harangozni az ev. ref. templomokban. Mától fogva tehát, mvr reggel 8 órakor és d. u. 2 órakor fognak harangozvi, jelezve, hogy benn vagyunk a harangozás téli szezonjában, a mi a toronyban ma kezdődik meg. Mától fogva tovább alhatik reggel a harangozó, mig délután ezután már rövidebb lesz a délutáni álma a mi voltaképen egyre megy, a harangozónak is, nekünk is, a fő csak az, hogy harangozzanak.

— **A presbiterium gyülése**. Az ev. ref. egyház presbiteriuma a szokott helyen ez évi október 8-án d. u. 3 órakor az egyházi törvény 30. §-a értelmében másodszori meghivásra gyülést tart, melyen a f. évi október 2 ik napjára hirdetett gyülés tárgysorozatában foglalt ügyek a megjelenők számára tekintet nélkül tárgyaltatnak és elintéztetnek.

— **A szinészeti kiállitásra** multkori közlésünk óta ismét, több érdekes emlék tárgy érkezett be; nevezetesen· *Vaden* Zoltántól ujabban 3 drb. fénykép és egy Locsareknéhez irt bucsuzó vers; *Römer* Simontol egy Blaha Lujza arczkép állitólag 16 éves leány korából; *Bogyó* Alajostól saját arczképe; báró *Jozsinczy* Miklósné urhölgytől mint ujabb küldemény 2 drb. vizitkártyaalaku fénykép és több könyv, melyeknek szerzői a szinivilágból valók; néhai *Sztnacsekné Budai* Etel urnő hagyatékából 30 drb. érdekes fényképgyüjtemény; *Lenz* István egy drb. 1816 évbeli budapesti német szinlap; *Munczi* Györgytől egy drb. selyemszinlap az 1851-ik évről.

— **Népfölkelők figyelmébe**. A városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya felhivja mindazon debreczeni és más községbeli illetőségü állitás és népfelkelő köteles ifjakat, kik az 1876., 1877., 1878., 1879. és 1880. évben születtek, hogy összeirásuk végett a katonai és illetőségi ügyosztálynál (Hungária palotta II. emelet 16. ajtó naponta 8—12 óráig) legkésőbb f. évi november hó 30-ig annyival is inkább jelentkezzenek; mert a ki ezen jelentkezést, a nélkül, hogy legyőzhetetlen akadályok hátráltatták volna elmulasztja, kihágást követ el és 5 forinttól 100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntettetik.

— **Halálos itélet**. Szabó Tógyer marhakereskedő a mult februárban eladta egy marháját s az árával, 45 forinttal, két megmaradt ökrét hajtogatva maga előtt, a vásárból hazaindult. Utja a „La Stirgo“ nevü erdőn vitte keresztül Szász Lóna erdélyi község mellett. Az erdőben Szados István szászlónai lakos megtámadta, legyilkolta, 45 frtját elvette s a két marháját is elhajtotta. — A kolozsvári törvényszék, mint tudósitónk jelenti, a vizsgálati fogságból elővezetett gyilkost a mai végtárgyaláson kötéláltali halálra itélte. A gyilkos beismerte, hogy tettét előre megfontolt szándékkal követte el. Az itélet kihirdetésekor elhalványult, aztán kijelentette, hogy fölebbez.

— **Segédek és munkások adója**. Nagyon fontos dologra hivjuk fel a kereskedők, iparosok és gyárosok figyelmét. Egy pénzügyminiszteri rendelet értelmében ugyanis a kereskedők, az iparosok és a gyárosok saját vagyonukkal szavatolnak a segédeik és munkásaik kereseti adójáért az adóhivatalnak. Az adóhivatal a munkások adójáért, ha ez kellő időben be nem fizettetett — a munkaadók ellen köteles végrehajtást vezettetni. Az adót a munkaadó jogosult levonni a segéd vagy munkás béréből. Ezek a kereseti adók április elsején és október elsején válnak esedékessé és az adóhivatal mindig attól a munkaadótól követeli, a kinél a munkás az esedékesség napján szolgálatban volt. Az adóhivatal — midőn a végrehajtást foganatositja nem törődik azzal, hogy a munkás ott van-e még a munkaadónál vagy nincs, hanem csak azt kutatja, vajon október elsején ott volt-e s ha ott volt, akkor helyette az adót minden körülmények között, a munkaadó főnök tartozik megfizetni. Minthogy e miatt számos félreértés szokott történni s ha a munkaadók október elsején az adót munkásaik béréből le nem vonják is, azt megfizetni csak kötelesek. Figyelmeztetjük a kereskedőket, iparosokat és gyárosokat, hogy segédeik és munkásaik béréből az adót pontosan levonják és azt mielőbb befizessék az adóhivatal pénztárába, mert csak igy válik lehetségessé, hogy ezen kötelezettségük miatt se a munkás, se a munkaadó ne károsodjék.

— **Dienes napi vásár**. Most van a Dienes napi vásár. Ma 6-án és 7-én van a juhvásár, 8-án és 9 én sertésvásár, 9 én és 10-én lóvásár, 10-én és 11-én baromvásár.

— **A jövő évi országos vásárok sorrendje**. A jövő 1899-ik évi országos vásárok sorrendjét a városi tanács következőképen állitotta össze:

I. Remete Antal napi vásár. 1899. január 9—10—11. hétfő, kedd, szerda, bőr, gyapju, méz, dió, stb. továbbá toll, iparczikkek, gabona- és terményvásár. 14—15. szombat, vasárnap sertésvásár, 15—16. vasárnap, héttő lóvásár, 16—47. hétfő, kedd baromvásár.

II. Szent György napi vásár. 1899. ápril 17—18—19. hétfő, kedd, szerda, bőr gyapju, méz, dió, stb. továbbá toll, iparczikkek, gabona- és terményvásár. 20—21 csütörtök, péntek juhvásár. 22—23. szombat, vasárnap, sertésvásár. 23—24 vasárnap, hétfő lóvásár, 24—25. hétfő, kedd baromvásár.

III. Nagyboldogasszony napi vásár. 1899. Augusztus 7—8 9. hétfő, kedd szerda. bőr, gyapju, méz, dió, stb. továbba toll, iparczikkek, gabona- és terményvásár 10—11. csütörtök, péntek juhvásár. 12—13. szombat, vasárnap sertésvásár. 13—14. vasárnap, hétfő lóvásár. 14—15. hétfő, kedd baromvásár.

IV. Dienes napi vásár. 1899. Október 2—3—4. hétfő, kedd, szerda bőr, gyapju, méz, dió stb. továbbá toll, iparczikkek, gabona- és terményvásár. 5—6 csütörtök, péntek juhvásár. 7—8. szombat, vasárnap sertésvásár. 8—9. vasárnap, hétfő lóvásár. 9—10. hétfő, kedd baromvásár. A hortobágyi állatvásár junius 22 én a hortobágyi vendéglő előtti vásártéren fog megtartatni. Nyers termények és iparczikkek, a vásár egész tartama alatt árusithatók. Debreczen, 1898. szeptember 12.

— **Lopás**. Padrah Sándor szoboszlói közjegyző jelentést tett a rendőrségnél, hogy egyik szálloda udvarán kocsijáról lelopták a ruháit. A rendőrség keresi a tolvajt.

— **Régi baj**. Amolyan százszor megirt, novellabeli szürkeség szomorkodott a Sestakert levegőjében; az októberi harmat csöndesen permetezett. Nagy, ormótlan parupli alatt busan poroszkált egy öreg bácsi. Kurtaszáru pipát szoritott a fogára, nagyokat szippangatott a latakiából, közbe meg értetlenül, bambán figyelt a komflik járására. Hajtogatta a nyakát, huzogatta a szemöldökét: látszott rajta, hogy süket, mint a fajd. Azután hirtelen mosolyra derült a képe, a husos tokája rengett, a mint bólintgatott a nagy fejével. Jókedvüen nevetve sietett eléje valami régi ösmerős, amolyan huszáros, hetyke ember. A bácsi szivesen nyujtotta a kezét, s nevetett: ugy a kövér emberek módján: halkan, szaggatottan, zörgősen. A hetykébb hadarva beszélni kezdett:

— Hogy van az asszony? — kérdé, s rácsapatt a bácsi vállára.

Az öreg hunyorgott a szemével, de nem felelt csak szitta a pipát.

Odahajolt a másik egészen a füléhez.

— Azt kérdem, hogy van a kedves felesége?

A bácsi zavarodottan kapta fel a fejét s nézelődött, a paruplit. Azután lassan odahuzta kezét a füléhez s mosolygón intett:

— Hát? mi?

— Mit csinál a kedves felesége? A felesége?

— Ja? é rtem, értem, a régi bajomat kérdi; jaj, jaj még most is megvan, sokszor egy ráczesztendeig nyögöm.

— **Hajduvármegye legtöbb adófizetői**. (Folytatás.) A * gal jelöltek adója kétszeresen van számitva:

Varga László lelkész, Böszörmény 395.36*, Id. Csohány Ferencz birtokos, Nánás 393.18*, Harsányi Dezső birtokos, Dorog 392.26, Poroszlay Albert birtokos, Hadház 389.77, Kozma Sándor tanár, Böszörmény 381.42*, Szokolay Károly birtokos, P.-Ladány 376.92*, Somosy Péter birtokos, Böszörmény 376.56, Rósenfeld Ignácz kereskedő, Kala 374.30, Zakar Sándor vár. tisztv. Szoboszló 372.07. Sütő Gábor birtokos, Böszörmény 371.21, Kóhn Dávid kereskedő, P.-Ladány 370.66, Csanádi Lajos birtokos, Szoboszló Dr. Nagy Gábor ügyvéd, H.-Nnánás 362.26*, Lévay Márton ügyvéd, Böszörmény 658.44*, Dr. Heténvi Lipót orvos, Szoboszló 356.72*, id. Fazekas Gábor birtokos, Böszörmény 356.33, id. Csohány László birtokos, Nánás 353.03, Möricz Imre birotokos, Nánás 352.23, Harcsarik Géza birtokos, V.-Péres 348.10*, Ifj Gaál Ferencz birtokos, Böszörmény 447.02. Póttagok: Karácsony Zsigmond birtokos, Földes 345.18*, Dr. Győry Albert orvos, Bécs 342.58, Daróczy Jakab birtokos, Nánás 351.13, ifj. Csohány Ferencz birtokos, Nánás 335.94, Zsigmond Sándor lelkész, Szoboszló 325.42*. (Vége.)

— **Utazás akadályokkal**. A nyár derekán ugyancsak izgalmas jelenet játszódott le a püspök-ladányi pályaudvaron. Éjjel egy órakor robogott be a predeál-budapesti vonat s az utasok álmosan, idegesen szaladgáltak a nagy csatlakozó-állomáson. De legizgatottabb volt K. budapesti kereskedelmi utazó, a ki feleségével Debreczenbe igyekezett. A debreczeni utasoknak ugyanis át kell szállniok s K. egy pillanattal a vonat elindulása előtt serkent föl. Hamarosan azt sem tudta, hogy hol járnak, a mikor pedig megbizonyosodott, nem találta a kocsit, a melyikben a felesége nyugodtan aludt. Kétségbeesetten szaladt végig a kocsik előtt, mig végre ugy vélte, hogy ráakadt a feleségére az egyik lefüggönyözött fülkében. Gyöngéd költögetésről szó sem lehetett, a vonat már indult s igy csak bekiáltott az ajtón:

— Hamar, hamar, át kell szállnunk.

A hölgy egy pillanat alatt talpon volt s kalapját, ernyőjét fölkapva, rohant ki a kocsiból. A kalauzok kiabáltak s a gép prüszkölve indult utnak.

Ebben a pillanatban egy hiányosan öltözött ur kétségbeesetten kezdett kiabálni, majd pedig leugrott a már mozgó vonatról s megragadta az imént kiszállt hölgy karját.

— Az istenért, mi történt, miért szálltál ki?

— Hiszen te mondtad, hogy átszállunk.

— Én?....

A diskurzusra K. is figyelmes lett s kétségbeesve vette észre, hogy egy teljesen idegen asszonyt költött föl a felesége helyett, a ki most nyugodtan utazik Predeál felé. A zavart még fokozta a vigyázatlansága folytán lemaradt nő férje s a két férfi hamarosan parázs verekedés rendezett. Ebből aztán számtalan kellemetlenség származott. Először megbirságolták őket, mert a mozgó vonatról le- és fölszállani tilos, aztán az ottani rendőrségnél számoltak az okozott botrányért, végül pedig kölcsönös becsületsértés miatt panaszolták be egymást s

ma ismét találkoztak a büntető járásbiróság előtt. Itéletre azonban nem került a sor. A két ellenfél kölcsönösen bocsánatot kért egymástól s békésen távozott a tárgyalóteremből.

x A t. hölyyek figyelmébe. Gartner Holvay és társa női divattermébe (Budapest, Szervita tér 5) megérkeztek a legremekebb őszi és téli ruha, pongyola és felöltő modellek. A legujabb és legdivatosabb franczia és angol kelmék, ugy szintén lyoni selyemszövetek nagy választékban tartatnak raktáron. A szebbnél-szebb angol és franczia szabásu toilettek pedig mérsékelt ár mellett a saját mühelyben készülnek, ugy hogy hölgyek saját érdeküket védik, ha toilettjüket Gartner Holvay és társánál szerzik be.

x Színház után mindenkor friss választékos vacsora a Dréher sörcsarnok ujonnan átalakitott téli udvarkert éttermében

Egy hordár naplójából.

Hát ki tehet arról, hogy olyan szörnyen halad a világ? Kinek róhatjuk fel majd bünül, ha egy szép napon arra ébredünk, hogy az „Én Ujságom“ hasábjain nyilttéri rovatot találunk, melyben a legeslegifjabb társadalom intézi el lovagias ügyeit?

De Önök most valószinüleg azt fogják gondolni, hogy a már oly sok oldalról megénekelt gyermeknevelésről hallanak egyetmást.

Oh nem! Hiszen még megsértődnének a gavallérok és provokálnának!

Én csak a haladásra akarok rámutatni, mert hiszen az is haladás az emberiség müvelődésében, hogy ma már mindenki naplót vezet.

Az iskolás gyermek, ha másról nem, a tanitó nádpálczájának müködéséről vezet naplót. Az inasgyerek a kapott borravalókról, az ifju szerelmes kalandjairól és a gavallér meglehetős számu hitelezőiről vezet naplót.

Egyszóval naplót vezet az egész társadalom, még csak a hordár is.

— Oh csak a hordárok ne haladtak volna ennyire! — sóhajtozik most egy boldogtalan.

Hogy kicsoda Ő és miért sóhajtozik ez örökké mozgó alakoknak e haladásáról, azt valószinüleg meg fogják tudni édes mindnyájan.

De először azt kérdem, tudják-e Önök, hogy kik azok a hordárok?

A fővárosi gigerlik titkos ügyeinek elintézőjük, már a pillanatnyi pénzzavart illetőleg.

Érdekes nézni, már ugy titokban, amikor egy fess gavallér a legnagyobb eleganczával kiáltja: „Hordár!“ és a megszólitott eszeveszetten rohan az ifju után, ki egy kapu alá tart.

Pár percz mulva a hordár karján lóg az ibercziger és rohan vele a zálogház felé . . .

Hát még az a sok szerelmi ügy, amiben egy-egy hordár van beleavatva!

Rakásra rendezhetnék ők a családi drámákat és válópereket, ha nem volnának annyira elővigyázók és titoktartók.

Mert hiszen annak az uj, most inditott válópernek sem a 215. sz. hordár az oka, hanem az az átkozott napló, amiben rendes megbizatásait szokta följegyezni . . .

Ugy történt a dolog, hogy Klein Leopold gabonakereskedőnek, fiatal és szép felesége, feltünő nagy szabadságot adott.

Klein ur élt is szabadságával meglehetős zajosan. Még az orfeumokban is megfordult olykor-olykor. Igy történt meg aztán, hogy szemet vetett egy ott turbékoló csillagra.

A „müvésznő“ értette a módját annak, hogy miként kell felolvasztani egy gabonakereskedőnek — a zsebét.

Egy szó mint szaz, Klein Leopold erősen kezdett udvarolni a kis tündérnek, ki egy napon azon óhajának adott kifejezést, hogy nagyon jó volna egy csillogó fülbevaló az ő fülecskéjébe.

— Majd küldök édesem! — szólt gyöngéden Leopold.

Egy napon aztán, amidőn a külvárosban járt, egy kis ékszerész bolt tünt szemei elé, mely nyomban eszébe juttatta az igért fülbevalót.

— Itt olcsóbb is lesz talán! — gondolta magában és bemenve az ékszerészhez, megvette a szép csüngőt.

Amikor már kijött, akkor gondolt csak arra, hogy most haza megy és esetleg meglátja az ő drága kis felesége az ékszert és kraval lehet a dologból.

Amint igy töpreng, egy hordár jön vele szemben, kit azonnal felszólitott, hogy az ajándékot rendeltetési helyére szállitsa.

— Én el vagyok egész napra foglalva — szólt a hordár. De a sógorom itt lakik a 21. sz. alatt, talán ő itthon van és elviszi.

A gabonakereskedő azonnal a nevezett házba tartott, hol a házmester kalauzolta a hordár lakására.

Midőn belépett, egy elhizott asszonyság fogadta nagy alázattal.

— Kezeit csókolom, nagyságos ur. Az uram tetszik keresni? Azonnal jön, parancsoljon addig leülni, csak a boltba ment, — pergett a nyelve az asszonynak és egy széket adva.

Klein Leopold el lévén fáradva, letelepedett a székre és nyugodtan várta a hordárt. Már vagy tiz perez telt el, de az ember csak nem mutatkozott. A gabonakereskedő már unta magát és az asztalon levő holmikat kezdte vizsgálgatni.

Egyszerre egy könyvalakra tévedt a szeme, melyekre nagy, ökölnyi betükkel volt felirva a Napló szó.

Kiváncsian nézegette, forgatta Klein ezt a könyvet. El nem tudta képzelni, hogy miről is vezethet egy hordár naplót.

Végre felnyitotta és böngészni kezdte. Unalmasan lapozgatta egy darabig, mig egyszerre felvillant a szeme.

„Szerelmi ügyek.“

Ez volt fel irva az egyik lapra és az ezután következőkre pedig érdekesebbnél érdekesebb megbizatások voltak leirva.

Leginkább tiszteknek volt sok megbizatása a hordárnak. Ezek voltak sürün a könyvben feljegyezve.

Szinte jól mulatott a gabonakereskedő, midőn olvasta mint rak szarvat X. vagy Y. nagysága kedves férje fejére . . .

. . . De egyszerre elsötétült tekintete. Mint egy félőrült ugrott fel Klein Leopold székéről és rohant az ablakhoz, hogy jobban lásson . . . Kidülledt szemekkel kezdte olvasni ujra, meg ujra, a hordár egyik jegyzetét, de mindannyiszor egyet olvasott, a lesujtó, keserü valót.

— Nem, nem lehet! — kiáltott fel kétségbeesetten és még egyszer neki látott az olvasáshoz:

„Minden csütörtökön a Váczi-utczában meg kell várni Karikás főhadnagy urat, azután fel kell menni a 320. sz. házban, a 12. sz. lakásban és megnézni, hogy egyedül van-e Klein Leopoldné ő nagysága!“

— Igaz, igaz! Oh a nyomorult aszszony! — fakadt ki keserüen a gabonakereskedő és a naplót a földhöz vágta.

Az erős puffanásra a vastag asszonyság sietett be, de már ekkor Leopold türtőztette magát és felvette a ledobott naplót.

Alig egyenesedett fel, a hordár lépett be és nagy hajlongások között kérdezte, hogy mivel lehet a „nagyságos ur“ szolgálatára.

— Regényiró vagyok, — szólt Klein izgatottságát leküzdve — én hallottam, hogy magának érdekes naplója van, azt akarom megvenni és feldolgozni.

— Kérem alásan! — Tetszett már talán olvasni?

— Igen, itt van érte tiz forint! — válaszolt Klein átnyujtva a pénzt a hordárnak.

— Köszönöm, szólt a hordár. — De legyen szives megengedni, hogy egy megbizatást kiirjak belőle. Igaz ugyan, hogy már két esztendeje járok ebben az ügyben, de azért el találnám mégis feledni.

— Melyik az? — kérdi hidegen Klein, mert már kinn szeretett volna lenni.

— A Klein Leopoldné és a Kar . . .

Nem mondhatta tovább, mert a két éve szarvakat és nagy szabadságot kapott férj félrelökve a hordárt, kirohant a naplóval együtt . . .

. . . Ott fekszik most a 215. sz. hordár naplója a biró előtt, aki erős okot olvas ki ebből a válásra.

***

CSARNOK.

Szerelem nélkül.

(Novella.) 1.

— Irta: **Ujlaki Antal.** —

Tilda már tizenhárom éves korában szépen fejlődött, csinos leányka volt; mikor az édes anyja mellett lépegetett a korzón, félrecsapott matróz-sapkájával s egyetlen futó mosolylyal ihletet keltett a bogyai muzsafiakban.

A korzó éveken át bámult tünemények pipiskéje egy szép napon csak főkötő alá került. Ugy bizony, csipkés szegélyzetü főkötőbe bugyolálták aranyfürtös fejecskéjét. Tilda ugyanis, özvegy édes anyjával szegénysorsban élősködött s véghetetlen boldogsággal nyujtotta kezét a legelső kérőnek, Dalida Imrének, a ki a sóbányában pénztáros volt. Esküvő után mégis ugy elszorult kis szive, midőn mint leány utoljára simult az áldott jóságu anyai kebelre. Egyszerre csak előtört szeméből a köny s bugyogott sokáig, még az oltár térdeplőjén is, mikor csöpp ajka a kereszt hideg érczét érintette. Még egyszer visszavezették az anyai házhoz. Begyültek az udvari jó asszonyok is akik nem győzték jó tanácsccsal ellátni, meg a barátnők, a kik a sánta szabó temetésén alig birták elfojtani kaczajukat s most leánypajtásuk lakadalmán mégis olyan nagyon komolyodnak. Minden oldalról akkor tört ki csak a sirás, mikor az öreg Sikoráné megszólalt.

— Csókold meg azt a tiszta nyoszolyádat gyermekem.

Tilda összecsókolta a teritőt és a vánkosokat, hogy soha nem álmodik már többé az ócska ágyban, leányfeje nem gyüri le többé az ócska párna öreg pihéit.

— Soha, — mondá nyomatékosan Sikoráné, aki mindig olyan szomoruakat beszél, hogy mindjárt megrikatja két utcza asszonynépét.

Tilda még egyszer kitekintett az ablakon, melynek minden nap tisztára törült üvegén át tizennyolcz esztendeig kukucskált a világba, azután, (kit, hogy) nyakon, arczon csókoltaaz asszonyokat, leányokat, legtovább az édes anyját, akinek szivéről alig tudott leszakadni és az asztalosék Irmáját, kivel együtt szálasodott ki a kurta szoknyából.

A sok nyalakodás után végre karoncsipte férje s hurczolta a ház elé, a ho

a fiakker várakozott. Az öreg asszonyok még akkor is jártatták szájukat, mikor Heszej Ferkó az I-sö számu fiakkeres (mégis ügyes kölyök az asztalosék inasa) a lovak közé cserditett az ostor görcsösebb végével, az ott maradt leány-szemek pedig olyan csudálatos szomoruan meredtek a kerekek után.

Sikoráné összeráncolta homlokát s feje olyan lett, mint valami görcs, szurós szemeket vetett a fölserdült leányzókra.

— Hej, nagy szerencse . . . . Nem igen viszik a szegény lányokat. Azt mondom, szegény Tildának szerencséje van avval az emberrel Sok szegény leánynak szerencse volna egy raktárnok is, az ő ura pedig sópénztárnok.

Az asszonynép kedvetlenül lódult hazafelé.

Az alatt az első fiakkeres kitett magáért, ugyancsak megkergette a lovakat s a fiaker repült a fiatal párral. Az eléggé elegáns gebék prüszögtek, a kerekek alatt porzott az ut, az ellenző alól kicsüngő menyasszonyi fátyollal pedig a verőfényes szeptemberi nap szele incselkedett

A bársony ülésen a selymes menyasszony égő szeme lángja repkesett a boldogságtól. Mellette összekuszált szakállal, sápadtan ült görnyedt vállu férje. Fiatalabb korában csak irnok volt s tömérdek ezer árkus papiros lemásolásában görnyedt meg válla. Egyik kezét térdén nyugtatta s ujjaival fricskázta el a porszemeket, másik kezével a leggyönyörübb nő selyem derekát ölelte át s vonagló sápadt ajkát a puha piros arczra tapasztotta.

Tilda szeretné, ha ez az ember mondana is már valamit, de valahányszor beszélni akar, csak szája vonaglik, feje egyszerre megbillen s csókol, egyre csókol, borzasztóan csókol.

Az egy órás uj asszonyka felkaczagott.

— Mondjon is már valamit.

A görnyedt vállak összeremegtek.

— Enyém vagy, — szólt elnyujtott sovár hangon az ember.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara értesitései.

A magyarországi kir. államépitészeti hivatalok területén lévő állami közutakon az 1899-től 1904. években eszközlendő kavics-szállitás biztositása czéljából, az alább közölt határnapokon a kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumban és az illető államépitészeti hivatalok helyiségében, zárt irásbeli ajánlatok utján nyilvános versenytárgyalás fog tartatni és pedig folyó évi október 20 án a budapesti, székesfehérvári, szegzárdi, esztergomi, komáromi, nagyváradi, szombathelyi, veszprémi, zalaegerszegi, kaposvári és soproni, — folyó évi október 22-én a pozsonyi, nyitrai, aranyos-maróthi, ipolysági, trencséni, balassa gyarmati, beszterce-bányai, alsókubini, liptó szent miklósi, turócz-szentmártoni, löcsei, rimaszombati, kassai, miskolczi, és egri, — folyó évi október 24 én a beregszászi, nagy szőllősi, ungvári, sátoralja-ujhelyi, eperjesi, máramaros-szigeti, nagyváradi, aradi, gyulai, debreczeni, nagykárolyi, zilahi és makói, — folyó évi október 26 án a kolozsvári, deési, beszterczei, tordai, nagy enyedi, nagy szebeni, marosvásárhelyi, sepsi-szt.-györgyi, brassói, fogarasi, segesvári, dicső-szent-mártoni, csikszeredai és székelyudvarhelyi, — folyó évi október 29 én a temesvári, nagybecskereki, lugosi, dévai és pécsi m. kir. államépitészeti hivataloknál. — A vállalkozók a feltételeket kamaránknál megtekinthetik.

A debreczeni m. kir. dohánygyár telepén 5400 frt összköltséggel létesitendő összekötő hid és 920 frt összköltséggel létesitendő gőzpálya épitésének elvállalása tárgyában, f. hó 15-ki lejárattal a m. kir. dohányjövedéki központnál Budapesten (V., Kálmán-u. 20.) nyilvános árlejtés tartatik.

—

A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1899. évre mintegy 1000 m. mázsa rézgáliczot szándékozván vásárolni, — a szállitók felhivatnak, hogy ajánlataikat f. hó 14 ig adják be.

A feltételek kamaránknál megkinthetők.

—

A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1899. évben mühelyeiben szükséglendő müfák beszerzésének biztositása czéljából, f. hó 11 ki lejárattal nyilvános árlejtést tart, melyre a feltételek kamaránknál megtekinthetők.

Debreczen, 1898. október 5.

Kereskedelmi és Iparkamara.

—

Debreczeni piacz.

Szept. 28. heti vásár.

Gabonavásár.

Buza, piaczra hozatott 12100 kgr. I. rendü 8.80, II r. 8.70, III r. 8.60.

Rozs, piaczra hozatott 11300 kgr. I. rendü 6.50, II r. 6.40, III r. 6.30.

Kétszeres, piaczra hozatott 9200 kgr. I. rendü 7.50, II. r. 7.40, III r. 7.30.

Árpa, piaczra hozatott 10100 kgr. I. rendü 6.30, II r. 6.20, III r. 6.10.

Zab, piaczra hozatott 8400 kgr. I. rendü. 5.50, II r. 5.40, III r. 5.30.

Tengeri, piaczra hozatott 6900 kgr. ó-tengeri I. rendü 6.70, II. r. 6.60. III. r. 6.50.

Köles I. r. 4.50.
Köleskása 13.—, 12.50.
Burgonya 2.50—2.—1.80

Piaczi áruczikkek:

Kilonként: Arpakása 16—34 kr. aszaltszilva 36 kr., asztali dara 18—22 kr. burgonya 3 kr., borsó szepességi 22 kr., szatmári 16 kr., bab fehér 10 kr., sárga 10 kr. disznó-zsir 76, czukor 46—48, irós-vaj 80 kr., köleskása 15 kr., lencse szatmári 26, szepességi 30 kr., liszt Nr. O. 16½ Nr. 1. 16 kr, Nr. 2. 15 kr., Nr. 3. 15½ kr., Nr. 4. 14 kr., Nr. 5. 13½ kr., Nr. 6. 13 kr., Nr. 7. 10½ kr. olvasztott vaj — kr., só darabos 11 kr., darált 12 kr., rizskása 16—36 kr., szappan 22 kr., szalonna sós 72 kr., sótlan 66 kr., kávé —, frt — kr.

100 kilónként: Bab fehér 8—12 bab sárga 8—12 burgonya 2.00, só darabos 10.80, só darált 11.00, d. zsir 74 frt, széna I. rendü 2.—, II. r. 1.90, III. r. 1.80, szalma I. r. 50 frt. II. r. 40, szalonna sós 72—74 frt, szalonna sótlan — frt, háj 62—66 frt, juh turó ——, szappan 22.— frt, aszalt szilva — frt. borsó 18—28 frt, lencse 20—40 frt. rizs 16—36 frt, pirszén 2.00, salgótarjáni 1.50, szalonkőszén 1.80, árpakása 16—30.

Állatvásár.

Ló felhajtatott 450 db., elkelt 290 db. Marha felhajtatott 620 db., elkelt 400 db.

Husárak: Marhahus 40, 46, 48, kr. Bornyuhus 56, 60 kr. Sertés 56, 58, 60 64 kr. Juhhus 38—40 kr.

Tüzifa: 4 köbméter tölgyfa 12 frt bükkfa 13 frt, nyárfa 7.00 kr., fafelvágás 2.50 frt, beszállitása 1.50 kr.

Napszámárak: Havi átlag, férfi ellátással — kr, ellátás nélkül 80 kr. nő ellátással — kr, ellátás nélkül 50 kr. gyermek ellátással — kr, ellátás nélkül 40.

Literenként: Tej 10 kr., tejfel 40 kr. aszalt-szilva 12 kr., petroleum 16—20 kr. borsó 14—16 kr., lencse 14—16 kr., bab 8—10 kr., köleskása 12 kr.

—

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvénytársaság közlése.

1898. október hó 6-án.

Államadósság:			
Magyar aranyjáradék 4%	—	119.75	120.25
„ vasuti beruházási köt. 4½%		120.—	121.—
„ koronajáradék 4%	—	98.—	98.50
„ regále vált. köt. 4½%	—	100.30	101.05
Osztrák aranyjáradék 4%	—	120.50	121.—
Egységes államkötvény 4²/₁₀%		101,—	101.50
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.		138.25	139.25
Részvények:			
Magyar hitelbank részvény	—	378.50	379.—
Osztrák hitelbank részvény	—	352.60	352.80
Magyar ipar- és keresk. bank. r.		98.—	98.50
Sorsjegyek:			
Magyar jelzálogban 4%-os sorsj.		123.—	124.—
„ „ 3%-os „		103.—	104.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os		120.—	121.—
Magyar vörös keresztsorsjegy		10.50	11.—
Osztrák „ „	—	19.50	20.—
Olasz „ „	—	11.85	12.20
Bazilika sorsjegy	— — —	6.60	7.—
Jó-sziv „	— — —	3.80	4.10
Pénznemek:			
Cs. és kir. arany	— — —	5.65	5.74
20 márkás arany	— — —	11.77	11.81
20 frankos arany	— — —	9.52	9.56
1 Sovereigns	— — —	12.01	12.05

—

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1898. október 5-én.

A buzaüzletben ma készáru kellemes hangulatban nyilt meg s az árak 10 krral emelkedtek.

A kinálat korlátolt volt. Malmaink nagyobb bevásárlástól szintén tartózkodtak. Eladatott csöndes irányzat mellett 25,000 mm. amelyekért azonban teljes napi árakat fizettek.

Rozsban csekély volt a forgalom változatlan árak mellett.

Tengeriben elkelt néhány kisebb tétel változatlan áron.

Zab szilárd gyönge felhozatal következtében.

Eladatott:

Buza uj. Tiszavidéki. 2600 mm. 80 k. 9·97 forinton, 300 mm. 81 k. 9.70 forinton. 700 mm. 81 k. 9.75 forinton, sárga, 300 mm, 80.5 k. 9.60 frton, sárga, 100 mm. 80 k. 9.25 frton, mind három hónapra.

II. Határidő-üzlet.

Az üzlet csöndes hangulatban nyilt meg s igen csekély forgalom mellett az árak változatlanok maradtak.

Hivatalos záróárfolyamok déli 1 órakor.

Buza márcziusra	9.07— 9.09
„ októberre	9.15 — 9.17
Rozs márcziusra	7.65— 7.68
Tengeri máj.—jul.-ra	4.63— 4.64
Zab márcziusra	5.77— 5.79

Délután 4 órakor zárlat:

Buza márcziusra	9·07— 9.08
„ őszre	9.13— 9.15
Rozs szeptem.	7.60 — 7.65
Zab „	5.70 — 5.75
Tengeri máj.—jun.	4.63 — 4.64
Repcze szeptemberre	—.——·—

DEBRECZENI VÁROSI SZINHÁZ.

Folyó szám 7. **Bérlet 5. sz. „B"**

Holnap, pénteken, 1898. évi október hó 7-én:

Ferréol.

Szinmü 4 felvonásban. Irta: Sardou Viktor. Forditották: Beniczki S. és Kuliffay Ede.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal

Bérkocsik dijszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5.—	3.—
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3.—	2.—
II. Órasámra.		
Fél órára	—.40	—.30
Háromnegyed órára	—.60	—.45
Egy egész órára	—.80	—.60
Minden következő órára	—.40	—.30
Az utolsó órán tul félórára vagy kevesebb időre	—.20	—.15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belül	—.50	—.30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknéi (valláskülönbség nélkül), ha a végtisztesség a templomban történik	—	—
A temetőbe ki és vissza	2.—	1.40
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1.20	—.80
A szinházba menet	—.60	—.40
A szinházból jövet	—.80	—.60
Bármely vasuti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi táskával	—.50	—.30
Éjjel menet vagy jövet kézi táskával	—.80	—.60
A kocsis mellé elhelyezett minden darab málha után 10 kr. jár.		
A korcsolyázó vagy csónakázó tóhoz, czukorgyár, légszeszgyár, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	—.50	—.30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	—.80	—.60
A nagyerdei fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	—.50	—.30
Menet és jövet egy órai várakozással	1.—	—.70
Minden következő órára	—.60	—.40
Külső barom- és lóvásártérre oda és vissza egy órai várakozással	1.20	—.90
Minden következő órára	—.40	—.30
A katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	—.50	—.30
Menet és jövet egy órai várakozással	—.80	—.60
Minden további órára	—.40	—.30

A dijak reggeli 6 órától esti 9 óráig számittatnak.

Haszonbérbe kiadó, esetleg eladó

a Szepes-pusztán 18 és fél nyilas területü fekete talaju

földbirtok

gazdasági épületekkel és 3 szobából, konyhából, kamarából álló **uri lakkal.**

Felvilágositást ad a tulajdonosok távolléte miatt **Dr. Nagy Lajos** ügyvéd **Egyház-tér 15. sz. a.** 922—3—1

279.

Az „ISTVÁN" Gőzmalom társulat

őrleményeinek

ÁRJEGYZÉKE

saját raktárában.

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malomgyülésen megállapitott s 1887. évi junius 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállitási módozatokra vonatkozó egyezmények szerint, **kötelezettség és engedmény nélkül, készpénzfizetés mellett, zsákkal együtt.**

	100 kiló
A. Asztali dara nagyszemü	17.—
B. „ „ apró szemü	16.60
0. Királyliszt	16.60
1. Lángliszt kivonat	16.—
2. Elsőrendü zsemlyeliszt	15.40
3. Zsemlyeliszt	14.60
4. Elsőrendü kenyérliszt	13.80
5. Közép kenyérliszt	13.—
6. Kenyérliszt	12.20
7. Barna kenyérliszt	10.20
8. Takarmányliszt	6.40
11. Finom korpa **zsákkal**	4.—
11. „ „ **zsák nélkül**	3.80
12. Durva korpa **zsákkal**	4.—
12. „ „ **zsák nélkül**	3.80
Csirke buza **zsák nélkül**	3.60

A zsákok sulytartalma, teljsulyt tisztasulynak véve:

A. B. 0—6 számig	85 kiló
7. és 8. szám	70 „
11. és 12. „	50 „

Debreczenben, 1898. október 6.

926—1—1

A munkácsi uradalom ásványvizei

a MILLENNIUMI KIÁLLITÁS egészségügyi csoportjában kiállitva.

Diszoklevéllel lettek kitüntetve.

Schönborn-Buchheim Ervin gróf

Munkács-Szentmiklósi uradalmából

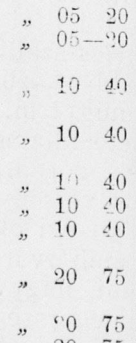
SZOLYVAI és POLENAI

égvényes savanyuviz, kitünő üditő ital. Orvosi tekintélyek által elismert kiváló hatásu **gyógyvizek**. Különösen ajánlva **gyomorbajoknál, fejfájás, szédülés** és **vesebajoknál; vizeleti szervek bántalmainál, epekő** és **aranyeres** megbetegedéseknél. **Köszvény elleni különlegesség.**

LUHI ERZSÉBET.

rendkivüli kellemes izénél fogva főleg borral vegyitve a betegnek élvezetes, kellemes üditő italt képez.

Tulságos gyomorsav képződésnél, idült gyomorhurut és étvágytalanság, torok, gége és hörgök idült hurutos bántalmai ellen feltünő sikerrel lesz alkalmazva.

Főraktár:

CSANAK JÓZSEFNÉL,

Debreczenben.

Továbbá kapható minden füszerüzletben és vendéglőben. 519

Csokonai nyomda

és kiadó-részvénytársaság

Debreczen Halpiacz.

Ügyvédi és ev. ref. egyházi nyomtatványok

következő olcsó árszámitás mellett kaphatók:

Nyomtatványszám		Alak	25 db krajczár	100 db krajczár
1	Adóslevél	0 1/4 iv	5	20
2	Téritvény	0 1/2 „	10	40
3	Zálogolási és becslési jegyzőkönyv	0 1/1 „	20	75
4a)	Árverési jegyzőkönyv (küliv)	0 1/1 „	20	75
4b)	Árverési jegyzőkönyv (beliv)	0 1/1 „	20	76
5	Hirdetés elsőbbségi jog érvényesithetése végett	0 1/2	10	40
6	Biztositási végrehajtási kérvény	0 1/1 „	20	75
7a)	Tárgyalási jegyzőkönyv	0 1/1 „	20	75
7b)	Tárgyalási jegyzőkönyv (községbirósági)	0 1/1 „	20	75
8	Igénykereset, tulajdonjogi	0 1/1 „	20	75
9	Sommás váltókereset	0 1/1 „	20	75
10	Sommás kereset (végzéssel)	0 1/1	20	75
11	Meghatalmazás	0 1/2 „	10	40
12	Csődkereset	0 1/2 „	10	40
13	Váltó-óvás (fehér irodai papiron)	0 1/1 „	30	100
14	Árverési hirdetés	0 1/2 „	10	40
15a)	Adásvevési szerződés	0 1/1 „	20	75
15b)	Adásvevési szerződés	0 1/1 „	20	75
16a)	Csere-szerződés	0 1/1 „	20	75
16b)	Csere-szerződés	0 1/1 „	20	75
17	Rendelvény	0 1/2 „	10	40
18	Árverést kitüző végzés	0 1/2 „	10	40
19	Kézbesitési iv	0 1/4 „	05	20
20	Végrehajtási kérvény	0 1/1 „	20	75
21	Hivatalos jelentés	0 1/1 „	10	40
22a)	Árverési hirdetmény	0 1/2 „	10	40
22b)	Árverési hirdetmény	0 1/1 „	10	40
23	Tulajdonjog bekebelezése	0 1/1 „	20	75
24	Zálogjog törl. bekeb. iránti kérv.	0 1/1 „	20	75
25	Törlési nyilatkozat	0 1/2 iv	10	40
26	Költség jegyzék (fehér irodai papir)	0 1/1 „	15	50
27	Kötelezvény I.	0 1/2 „	10	40
28	„ II.	0 1/2 „	10	40
29	Nyugta	0 1/2 „	10	40
30	Adóslevél	0 1/1 „	20	75
31	Tanuk kihallgatási jegyzőkönyve	0 1/4 „	05	20
32	Idézvény	0 1/4 „	05	20
33	Szóbeli végrehajtási kérvény	0 1/2 „	10	40
34	Árverési hirdetmény végzése	0 1/2 „	10	40
35	Végzés végrehajtás foganyában	0 1/2 „	10	40
36	Hirdetmény	0 1/2 „	10	40
37	Marasztaló itélet	0 1/2 „	10	40
38	Jegyzőkönyvvezetői rendőri kiadásról	0 1/1 „	20	75
39	Biztositási jegyzőkönyv	0 1/1 „	20	75
40	Kereset-levél	0 1/1 „	20	75
41	Kielégitési végrehajtási jegyzők.	0 1/1 „	20	75
42	Megkeresés idegen közs. bir. végreh.	0 1/2 „	10	40
43	Panasz-jegyzőkönyv	0 1/1 „	20	75
44	Tanu kihallgatási jegyzőkönyv	0 1/1 „	20	75
45	Jegyzék a pénzbirságról	4 1/1 „	25	90
46	Mutató-könyv	4 1/1 „	25	90
47	Határidő-napló	4 1/1 „	25	90
48	Panaszkönyv	8 1/1 „	50	110

Ev. ref. egyházi nyomtatványok.

Egyházi adófőkönyv	100 iv	3.00
Gondnoki Napló bevétel D/a. m.	„	1.50
„ „ kiadás D/b. m.	„	1.50
Pénzbeli számadás E/a. minta	„	1.50
Terménybeli számadás	„	1.50
Adófőkönyv c/minta	„	1.50
Egyházi adó-iv	100 db	0.50
Esketési igazolvány	„	0.35
Keresztelési jegy	„	0.40

Raktáron nem lévő nyomtatványokat hasonló olcsó árban készitünk el

„Csokonai" nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1898.